Hukuk Bölümü 2009/65 E., 2010/38 K.

"İçtihat Metni"

Davacı vekili, dava dilekçesinde, davacı şirkete geniş kapsamlı işyeri sigorta poliçesi ile sigortalı Partner İç ve Dış Tic. Ltd. Şti.'ne ait işyerinin, kanalizasyon nedeniyle hasarlandığını, sigortalının işyerinde meydana gelen hasar için davacı sigorta şirketinin poliçe Iimiti dahilinde 9.4.2007 tarihinde 595,00YTL ödemek zorunda kaldığını, hasar tazminatının ödenmesi ile TTK 1301. maddesine istinaden davacı şirketin sigortalısının halefi olduğunu, olay nedeniyle tanzim olunan tutanaklardan, hasarın meydana gelmesinde davalının kusurlu olduğunun tespit edildiğini, davalıya karşı Kadıköy 2. İcra Müdürlüğü'nün 2007/13760 Esas sayılı dosyasında başlatılan icra takibine itiraz edildiğini ve takibin durduğunu, yapılan itiraz yerinde olmadığından iş bu davayı açma zaruretinin hasıl olduğunu belirterek fazlaya dair hakları saklı kalmak kaydıyla davalının itirazının iptali ile 595,00YTL'nin 9.4.2007 ödeme tarihinden itibaren işleyecek yasal faizi, masraflar ve vekalet ücreti ile alacağın %40 oranında icra inkar tazminatının davalıdan tahsiline karar verilmesi istemiyle adli yargı yerinde dava açmıştır.

KADIKÖY 3. SULH HUKUK MAHKEMESİ; 17.6.2008 gün ve E:2008/586, K:2008/843 sayı ile, davacı vekilinin, müvekkili şirkete işyeri sigorta poliçesi ile sigortalı bulunan dava dışı Partner Ltd. Şti.'nin kullandığı işyerinin ana kanalizasyon hattının geri tepmesi sonucu hasarlandığını, hasar bedelinin hak sahibi sigortalıya ödendiğini, hasarın meydana gelmesinde davalının kusurlu bulunduğunu, yapılan Kadıköy 2. İcra Müdürlüğü'nün 2007/13760 E sayılı dosyasındaki ilamsız takibin, itiraz üzerine durdurulduğunu beyanla itirazın iptaline, takibin devamına ve inkar tazminatına karar verilmesini istediği, davalı vekilinin yargılamaya katıldığı, cevap dilekçesi de sunarak davanın idari yargıda tam yargı davası olarak açılması gerektiğini, Mahkemenin görevli olmadığını beyanla görev itirazında bulunduğu, esas yönünden ise davanın reddini savunduğu, Kadıköy 2. İcra Müdürlüğü'nün 2007/13760 E sayılı takip dosyasının incelenmesinden, aynı alacak sebebiyle davalı aleyhine ilamsız takip yapıldığı, ödeme emrinin 22.11.2007 tarihinde davalıya tebliğ edildiği, yasal sürede borca itiraz üzerine takibin durdurulduğunun anlaşıldığı, davacı vekili tarafından poliçe örneği, ekspertiz raporu, ibraname gibi belgelerin dosyaya sunulduğu, kanalizasyonların bakımı, onarımı ve tüm teknik donanımlarının kontrolünün davalı idareye ait bulunduğu, davanın, ana kanalizasyon şebekesinin tıkanmasından meydana gelen zararın tahsili istemi ile idarenin kamu hizmeti kusuruna dayanılarak açılmış olduğu, İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 2. maddesi gereğince idari yargı yerlerinin görevli olduğu gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiş; bu karar, temyiz edilmeyerek kesinleşmiştir.

Davacı vekili, bu kez, aynı istemle idari yargı yerinde dava açmıştır.

İSTANBUL 9. İDARE MAHKEMESİ; 31.10.2008 gün ve E:2008/1585, K:2008/1947 sayı ile, 595,00YTL zararın tahsili amacıyla Kadıköy 2. İcra Müdürlüğü'nün E:2007/13760 sayılı dosyası ile başlatılan icra takibine yapılan "itirazın iptali" ile %40 icra inkar tazminatına hükmedilmesinin istenildiği, 2576 sayılı Yasa'nın 5 inci maddesinin 1 inci fıkrasında, İdare Mahkemelerinin, Vergi Mahkemelerinin görevine giren davalar ile Danıştay'da çözümlenecek olanlar dışındaki iptal davaları ile tam yargı davalarını, tahkim yolu öngörülen imtiyaz şartlaşma ve sözleşmelerinden doğan uyuşmazlıklar hariç, kamu hizmetlerinden birinin yürütülmesi için yapılan idari sözleşmelerden dolayı taraflar arasında çıkan uyuşmazlıklara ilişkin davaları ve kanunlarla verilen diğer işleri çözümleyeceğinin hükme bağlandığı, öte yandan, 1086 sayılı Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu'nun "Sulh mahkemesi" başlıklı 8. maddesinde, "I - İflas davalarıyla vakfa ilişkin davalar hariç olmak üzere, mamelek hukukundan doğan değer veya miktarı beşmilyar lirayı geçmeyen davaları... görür" hükmünün getirildiği, 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu'nun "İtirazın iptali" başlıklı 67. maddesinin birinci fıkrasının ise, "Takip talebine itiraz edilen alacaklı, itirazın tebliği tarihinden itibaren bir sene içinde mahkemeye başvurarak, genel hükümler dairesinde alacağının varlığını ispat suretiyle itirazın iptalini dava edebilir" şeklinde düzenlendiği, dava dosyasındaki bilgi ve belgelerden, bakılmakta olan davanın, anılan yasal düzenlemeler çerçevesinde genel hükümlere göre adli yargıda çözümlenmesi gerekli olan bir alacak davası niteliğinde olduğu, idare mahkemelerinde tazminat talepli olarak dava açılabileceği, itirazın iptali davasının ise tamamen farklı nitelikte olduğu görülerek bakılmakta olan davanın idari yargının görevinde olmadığı sonucuna ulaşıldığı gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiş; bu karar, karara itiraz edilmeyerek kesinleşmiştir.

İdare Mahkemesi, davacı vekilinin olumsuz görev uyuşmazlığının giderilmesi istemli dilekçesi üzerine, dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderilmesine karar vermiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE:

Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün, Ahmet AKYALÇIN'ın Başkanlığında, Üyeler: Mustafa KICALIOĞLU, Mahmut BİLGEN, Habibe ÜNAL, Ayper GÖKTUNA, Serdar AKSOY ve Muhittin KARATOPRAK'ın katılımlarıyla yapılan 1.3.2010 günlü toplantısında:

I-İLK İNCELEME: Dosya üzerinde 2247 sayılı Yasa'nın 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre; adli ve idari yargı yerleri arasında anılan Yasanın 14. maddesinde öngörülen biçimde olumsuz görev uyuşmazlığı doğduğu, idari yargı dosyasının davacı vekilinin istemi üzerine son görevsizlik kararını veren Mahkemece 15. maddede belirtilen hükmün aksine, önceki görevsizlik kararına ilişkin dava dosyası temin edilmeden gönderildiği görülmekte ise de; Başkanlıkça, adli yargı dosyası da ilgili Mahkemeden getirtilmiş olup, sonuçta usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından, adli ve idari yargı yerleri arasında doğan görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oybirliği ile karar verildi.

II-ESASIN İNCELENMESİ: Raportör-Hakim Nurdane TOPUZ'un, davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Dr. İlknur ALTUNTAŞ ile Danıştay Savcısı Gülen AYDINOĞLU'nun davada adli yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Dava, ilamsız icra takibine yapılan itirazın iptali ile %40 icra inkâr tazminatına karar verilmesi istemiyle açılmıştır.

2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu'nun "İlamsız takip" başlıklı Üçüncü Bap, 42-49. maddelerinde takip yöntemleri gösterilmiş; değişik 58. maddesinde, takip talebinin icra memuruna yazı ile veya sözlü olarak yapılacağına işaret edilmiş; değişik 60. maddesine göre, takip talebi üzerine icra dairesince düzenlenen ödeme emrinin değişik 61. maddede öngörülen şekilde takip borçlusuna tebliğ edileceği ve 62-65. maddelerde itiraza ilişkin hükümlere yer verilmiş olup, değişik 66. maddede, süresi içinde yapılan itirazın takibi durduracağı kurala bağlanmıştır.

İtiraz nedeniyle takibin durması üzerine alacaklıya, itirazın iptali için Yasada iki yola başvurma olanağı tanınmış olup, bunlardan birincisi, 67. maddeye göre mahkemeye başvurmak, ikincisi ise 68, ek 68/a ve ek 68/b maddelerine göre tetkik merciinden itirazın kaldırılmasını istemektir.

İncelenen uyuşmazlıkta alacaklı konumundaki davacı tarafından, değişik 67. maddeye göre mahkemeye başvurmak suretiyle itirazın iptali davası açılmıştır.

Sözkonusu değişik 67. madde, "Takip talebine itiraz edilen ve itirazın kaldırılması için mercie müracaat etmek istemeyen alacaklı, itirazın tebliği tarihinden itibaren bir sene içinde mahkemeye başvurarak, umumi hükümler dairesinde alacağının varlığını ispat suretiyle itirazın iptalini dava edebilir.

Bu davada borçlunun itirazının haksızlığına karar verilirse borçlu; takibinde haksız ve kötü niyetli görülürse alacaklı; diğer tarafın talebi üzerine iki tarafın durumuna, davanın ve hükmolunan şeyin tahammülüne göre, red veya hükmolunan meblağın yüzde kırkından aşağı olmamak üzere, uygun bir tazminata mahkum edilir.

İtiraz eden veli, vasi veya mirasçı ise, borçlu hakkında tazminat hükmolunması kötü niyetin sübutuna bağlıdır.

Alacaklı, itirazın tebliği tarihinden itibaren altı ay içinde itirazın kaldırılması talebinde bulunmazsa bir daha ilâmsız takip talebinde bulunamaz.

Birinci fıkrada yazılı itirazın iptali süresini geçiren alacaklının umumi hükümler dairesinde alacağını dava etmek hakkı saklıdır" hükümlerini taşımaktadır.

Anılan Yasanın değişik 1. maddesinin birinci fıkrasında, "Her asliye mahkemesinin yargı çevresinde yeteri kadar icra dairesi bulunur" denilmekte olup, yukarıda hükmü yazılı 67. maddede sözü edilen "mahkeme" ile, icra dairesinin bulunduğu yargı çevresi bakımından bağlı olduğu asliye mahkemesinin anlaşılması ve takip hukukuna özgü bulunan itirazın iptali davasının asliye mahkemesinde görülmesi gerektiği açıktır.

Öte yandan, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun "İdari Dava Türleri ve İdari Yargı Yetkisinin Sınırı" başlıklı 2. maddesinde, idari dava türleri : a)İdari işlemler hakkında yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlal edilenler tarafından açılan iptal davaları, b)İdari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları doğrudan muhtel olanlar tarafından açılan tam yargı davaları, c)Tahkim yolu öngörülen imtiyaz şartlaşma ve sözleşmelerinden doğan uyuşmazlıklar hariç, kamu hizmetlerinden birinin yürütülmesi için yapılan her türlü idari sözleşmelerden dolayı taraflar arasında çıkan uyuşmazlıklara ilişkin davalar olarak sayılmıştır.

Bu duruma göre, İcra ve İflas Kanunu'nun değişik 67. maddesine göre açılan itirazın iptali davasının görüm ve çözümünde adli yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır.

Açıklanan nedenlerle, Sulh Hukuk Mahkemesince verilen görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

SONUÇ:Davanın çözümünde ADLİ YARGININ görevli olduğuna, bu nedenle Kadıköy 3. Sulh Hukuk Mahkemesi'nin 17.6.2008 gün ve E:2008/586, K:2008/843 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA, 1.3.2010 gününde OYBİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.